

REFERAT Følgegruppen for Forebyggelse d. 28-04-2021

Mødedato Onsdag d. 28. april 2021 kl. 13:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Tjek ind til det virtuelle møde kl. 13.00 - 13.05.....	3
Velkomst og seneste nyt fra møde i Det Administrative Kontaktforum kl. 13.05 - 13.15.....	4
Orientering om arbejdet på overvægtsområdet 13.15 – 13.30.....	5
Revidering af Rammeaftalen om infektionshygiejnisk rådgivning fra sygehusene til kommunerne 1	8
Program til Kick Off Arrangement vedr. forløbsprogrammet for mennesker med depression kl. 13:5	10
Igangsættelse af forløbsprogram for mennesker med ryglidelser 13.55 – 14.00.....	12
Pause indtil kl. 14.10.....	13
Resultater fra pilotundersøgelsen i SOF-Lillebælt vedr. VBA henvisninger 14.10 – 14.25.....	14
Børn som pårørende – ny regional indsats i tråd med B&U aftalen 14.25 – 14.35.....	16
Midtvejsstatus Sundhedsaftalen kl. 14.35 - 15.05.....	17
Drøftelse af Fødeplanen 15.05 – 15.20.....	18
Skriftlige orienteringer 15.10 – 15.20 (udgår pga. tidsmangel).....	21
Punkter til kommende møder kl. 15.20 – 15.25.....	23
Eventuelt 15.25 – 15.30.....	24

Punkt 0: Tjek ind til det virtuelle møde kl. 13.00 - 13.05

Se opkaldsinformationer i mødeindkaldelsen i Outlook.

Punkt 1: Velkomst og seneste nyt fra møde i Det Administrative Kontaktforum kl. 13.05 - 13.15

Formandsskabet præsenterer nyt fra seneste møde i Det Administrative Kontaktforum.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Formandskabet berettede, at Følgegruppen for Forebyggelse ikke havde sager på DAK d. 4/3 2021. Følgende sager fra DAK mødet blev fremhævet, da de vurderes at have relevans for følgegruppen:

1. Det er blevet besluttet, at projekt Fremskudt Funktion permanentgøres. Projektet bidrager organisatorisk til sammenhæng og koordination mellem kommuner og psykiatri. Fremskudt Funktion understøtter arbejdet med Samarbejdsaftalen på Børne- og Ungeområdet, der er forankret i Følgegruppen for Forebyggelse.
2. Akutplanen bliver sendt i høring d. 6/5 2021. Tværsektorielle indsatser forankres efter planen i Følgegruppen for behandling og pleje.
3. Procesplan i forhold til Midtvejsstatus for Sundhedsaftalen blev drøftet. Det behandles særskilt under punkt 9.
4. På DAK var der en status på det Digitale Sundhedscenter, som er et partnerskab mellem 20 kommuner (heraf 15 syddanske). Det Digitale Sundhedscenter udvikler digitale løsninger, som understøtter og supplerer sundhedscentrenes sundhedsfremmende og forebyggende tilbud på især KOL og diabetes området. Der har under Corona-perioden været stigende interesse for Det Digitale Sundhedscenter, hvor erfaringen er, at lidt flere mænd end kvinder deltager. De medvirkende kommuner bidrager til udvikling af Det Digitale Sundhedscenter, afhængigt af kommunens indbyggertal. F.eks. betaler en kommune med 50.000 indbyggere kr. 25.000 om året.

Punkt 2: Orientering om arbejdet på overvægtsområdet 13.15 – 13.30

På baggrund af drøftelsen vedr. overvægtsområdet i Følgegruppen for Forebyggelse i december, sendte sekretariatet i januar 2021 en mail til de fire SOF områder. I mailen blev det beskrevet, at den ventede samarbejdsaftale er forsinket pga. manglende kommunal medformand og medsekretær i arbejdsgruppen (se bilag 1), og at følgegruppen derfor ønsker SOF'ernes viden om, hvilke indsatser der kan igangsættes på overvægtsområdet, ud over den ventede, nye fælles samarbejdsaftale.

Følgegruppen for Forebyggelse bad hver af de fire SOF'er drøfte, hvilke øvrige tværsektorielle indsatser, der kan igangsættes på overvægtsområdet, ud over den nye fælles samarbejdsaftale. Følgende aspekter skulle indgå:

1. Hvordan kan eksisterende indsatser og lokale samarbejder styrkes på overvægtsområdet?
2. Hvordan kan vi specifikt på overvægtsområdet i højere grad sikre:
 1. Gode overgange fra tilbud til tilbud
 2. Tværsektorielle digitale tilbud
 3. Familieorienterede indsatser
 4. Indsatser målrettet socialt udsatte familier og andre særligt sårbare grupper med overvægtsproblemstillinger
3. Hvordan kan evt. nye indsatser tage afsæt i eksisterende netværk på børn- og ungeområdet?
4. Hvordan kan erfaringerne fra B&U aftalen indgå eller udbygges til overvægtsområdet med henblik på at styrke den relationelle koordinering?
5. Hvordan kan erfaringer fra implementeringen af VBA-metoden på rygeområdet måske udgøre inspiration for et styrket tværsektorielt samarbejde på overvægtsområdet?

Sekretariatet har modtaget besvarelser fra hvert af de fire SOF områder. En samlet oversigt, samt den enkelte tilbagemelding ses i bilag 2-6. Den overordnede tilbagemelding fra områderne er som følger:

- Der ønskes et større fokus på trivsel frem for overvægt. Overvægt anses i høj grad som et symptom på mistrivsel, og et tværfagligt fokus og indsats er helt essentielt.
- Brug af videobaseret netværks møder mellem familier, kommuner og sygehus og evt. e.l. med henblik på en fælles indsats til bedre trivsel.
- En familieorienteret tilgang er væsentlig. Overvægt er ikke et individuelt problem, men hele familiens udfordring.
- Strukturelle tiltag efterspørges, f.eks. fokus på idræt i skolerne (a la Svendborg), fokus på sunde madpakker samt kostpolitik i daginstitutioner og SFO'er
- Den ventede samarbejdsaftale er efterspurgt, da en aftale bl.a. vil kunne beskrive hvilke faglige forpligtelser, sektorerne har indenfor området. Endvidere vil aftalen kunne indeholde retningslinjer for det gode samarbejde på tværs af sektorer, samt hvilke aktører, der sættes i spil i samarbejdet.
- Erfaringer med B&U aftalen viser, at netværksdannelsen og viden om "hvem gør hvad" er væsentlig, og med fordel kan overføres til dette område.
- Der er et stort ønske om lokale netværk/erfa grupper, hvor man kan inspirere hinanden, og opnå kendskab til de tilbud og indsatser, der allerede er etableret. Igennem udbredelse af viden, forebygges parallelindsatser.

Arbejdet med samarbejdsaftalen igangsættes ikke førend alle gruppens repræsentanter er på plads. Primo 2021 har Afdelingen for Tværsektorielt Samarbejde udført en kortlægning over indsatser for børn, unge og gravide med overvægt (se bilag 7) med det formål at bruge den som baggrundsmateriale for samarbejdsaftalen. Et af fokuspunkterne fra tilbagemeldingerne fra SOF'erne er at udbrede viden om indsatser på området. Derfor foreslås det, at dele den samlede kortlægning videre til SOF, IPG etc..

Nærværende punkt skal danne grundlag for en indledende drøftelse om indsatser på overvægtsområdet, hvortil der på næstkommende møde i august afsættes tid til yderligere drøftelse af emnet sammen med repræsentanter fra arbejdsgruppen til den kommende samarbejdsaftale.

Indstilling:

Det indstilles at Følgegruppen for Forebyggelse

- Drøfter tiltag på overvægtsområdet samt giver indledende input til den kommende arbejdsgruppe vedr. samarbejdsaftalen

Beslutning

Drøftelse vedr. den fælles samarbejdsaftale for børn og unge med overvægt og overvægtige gravide:

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en samarbejdsaftale for børn og unge med overvægt og overvægtige gravide. Udfordringen er, at der endnu ikke er fundet en kommunal medformand- og sekretær, og at arbejdet ikke kan igangsættes, før alle repræsentanter er på plads. Det er en generel udfordring, at det er svært at finde medlemmer til arbejdsgrupper, da andre opgaver kræver fokus – især opgaver relateret til COVID-19. Jeanette Rokbøl vil løfte udfordringen på næstkommende møde i Sundhedsstrategisk Forum, da udfordringen kræver strategisk fokus.

Følgegruppen pointerer vigtigheden af, at trivsel skal highlightes i samarbejdsaftalen – mere end på vægt og vejning.

Drøftelse vedr. tilbagemeldinger fra SOF'erne:

Følgegruppen kvitterer SOF'erne for de flotte og fyldestgørende tilbagemeldinger, der er givet på Følgegruppens forespørgsel vedr. initiativer overvægtsområdet. Tilbagemeldingerne viser, at den kommende samarbejdsaftale er efterspurgt, og at der alle steder er et ønske om, at fokus er på trivsel frem for vægt. Derudover er der på tværs af SOF-områderne enighed om, at en helhedsorienteret, familieorienteret tilgang er væsentlig, da overvægt ikke er et individuelt problem, men hele familiens udfordring.

Drøftelse vedr. oversigten med indsatser i Syddanmark:

Afdeling for Tværsektorielt Samarbejde har udarbejdet en oversigt over indsatser og initiativer på overvægtsområdet i Syddanmark. Oversigten viser, at der alle steder er tilbud til børn og unge med overvægt og overvægtige gravide. Oversigten sendes til SOF'erne, med henblik på at udbrede viden. Derudover skal oversigten være afsæt for den kommende arbejdsgruppe vedr. samarbejdsaftalen.

Generel drøftelse vedr. overvægtsområdet:

Følgegruppen har opmærksomhed på, at fælles initiativer vedr. overvægtsindsatsen ikke medfører ikke-planlagt opgaveflytning mellem sektorer. I SOF Sønderjylland er der etableret et projekt, hvor særligt sårbare familier tilbydes virtuelle forløb, hvis de ikke kan komme på sygehuset. I dette forløb er barnets og familiernes trivsel i fokus. Der er høj tilfredshed blandt borgerne, men indsatsen er ikke monitoreret, hvorfor effekten endnu ikke kendes.

Der opleves stor usikkerhed på, hvordan overvægtsområdet bedst gribes an, da der ikke findes meget forskning på området. Der er dog et stort fokus på området og det vil der også være fremadrettet - både internationalt og nationalt, hvor der løbende udkommer forskellige rapporter inden for overvægtsområdet. Der er bred enighed om, at det bl.a. kræver bedre samarbejde mellem sektorer, hvilket også med fordel kan beskrives i den kommende samarbejdsaftale.

Der er planlagt en konference om børn og unge med overvægt i efteråret, og invitationerne er sendt ud.

Bilag

Bilag 1_Arbejdsgruppens repræsentanter.docx

Bilag 2_samlede input overvægt.xlsx

Bilag 3_SVS Samlede besvarelser til børn og unge med overvægt.docx

Bilag 4_SHS Sof Syd overvægt.docx

Bilag 5_SLB SOF Lillebælt overvægt.docx

Bilag 6_OUH Tilbagemelding fra IPG for forebyggelse vedr. overvægtsindsatser målrettet børn unge og gravide.pdf

Bilag 7_kortlægning indsatser overvægt samlet.xlsx

Punkt 3: Revidering af Rammeaftalen om infektionshygiejnisk rådgivning fra sygehusene til kommunerne 13.30 – 13.50

Der er i november-december 2020 udarbejdet en evaluering af ”Rammeaftalen for infektionshygiejnisk rådgivning fra sygehuse til kommuner”, der blev forelagt Følgegruppen for Forebyggelse på mødet d. 2. februar 2021. På baggrund af evalueringen besluttede følgegruppen, at der er behov for en nærmere afklaring vedr. revidering af rammeaftalen. Derfor blev der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra sygehus og kommune til at varetage det videre arbejde.

Arbejdsgruppen mødtes i midten af marts 2021, og der er på baggrund af dette møde udarbejdet et udkast til et kommissorium for arbejdet, der hermed forelægges følgegruppen til godkendelse. I kommissoriet beskrives organisering, leverancer samt tids- og procesplan for arbejdet. Se bilag 8.

Som det fremgår i kommissoriet, lægges der op til, at der udpeges 1-2 regionale og kommunale repræsentanter fra hvert SOF for at sikre en bred involvering i arbejdet. Det skal bemærkes, at der i den nuværende arbejdsgruppe kun deltager kommunale repræsentanter fra SOF Lillebælt og SOF OUH.

I kommissoriet er arbejdet delt op i overordnet tre leverancer, der kort beskrives nedenfor.

1. Kvalificering af den udarbejdede evaluering af rammeaftalen. Kvalificeringen skal sikre, at der i arbejdsgruppen er enighed om omfanget af revidering af rammeaftalen. Kvalificeringen skrives sammen i et fælles tværsektorielt notat.
2. Model for et tæt og virkningsfuldt samarbejde om infektionshygiejne. Med afsæt i leverance 1 skal arbejdsgruppen undersøge, hvordan der i Region Syddanmark kan sikres et tæt og virkningsfuldt samarbejde omkring infektionshygiejne. Der kan i arbejdet eventuelt indhentes erfaringer fra de øvrige regioner.
3. Oplæg til revidering af rammeaftalen. På baggrund af leverance 2 udarbejder arbejdsgruppen oplæg til revidering af rammeaftalen.

Den nuværende arbejdsgruppe påbegyndte leverance 1 på mødet i marts. Dog vurderes det væsentligt, at der sikres en bred involvering af alle SOF'er i dette arbejde for at skabe det bedste grundlag for det videre arbejde.

Jf. kommissoriet bliver følgegruppen på næstkommende møde i august 2021 præsenteret for leverance 1 sammen med de indledende tanker om leverance 2 med det formål at målrette en drøftelse af den videre revidering på Det Administrative Kontaktforum i september 2021.

I den oprindelig plan var der lagt op til, at evalueringen skulle forelægges Det Administrative Kontaktforum i maj 2021. Med afsæt i ovenstående lægges der i nærværende sagsfremstilling i stedet op til, at Det Administrative Kontaktforum først præsenteres for evalueringen, når den er kvalificeret af den tværsektorielle arbejdsgruppe. Det er vurderingen, at dette giver de bedste forudsætninger for en strategisk drøftelse af den videre revidering.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- Godkender kommissoriet, herunder tids- og procesplan
- Igangsætter udpegningen af de resterende repræsentanter til arbejdsgruppen

Beslutning

Evaluering af ”Rammeaftalen for infektionshygiejnisk rådgivning fra sygehuse til kommuner” blev præsenteret på mødet d. 2/2 2021. Der blev i den forbindelse nedsat en mindre arbejdsgruppe. Arbejdsgruppens kommissorium og tidsplan godkendes uden bemærkninger. Det medfører, at alle SOF’er skal udpege repræsentanter til arbejdsgruppe.

Som det ses i tidsplanen præsenteres en revideret udgave af Rammeaftalen på DAK primo 2022 jf. tidsplan i kommissoriet.

Beslutning: Der gives tilbagemelding til arbejdsgruppens tovholder om at kommissoriet og tidsplanen godkendes, hvorved udpegningen af repræsentanter kan sættes i gang.

Bilag

Bilag 8_Udkast til kommissorium - infektionshygiejne_130421.docx

Punkt 4: Program til Kick Off Arrangement vedr. forløbsprogrammet for mennesker med depression kl. 13:50 - 13:55

Som opfølgning på mødet i Følgegruppen for forebyggelse den 2. februar 2021 har sekretariatet og formandskabet for arbejdsgruppen for udvikling af nye rammer for kronisk sygdom udarbejdet udkast til et program for et fælles temaarrangement om forløbsprogrammet for mennesker med depression. Arrangementet holdes fredag d. 4. juni 2021, kl 11-15.30. Udkast til program er vedlagt i bilag.

Til facilitering af arrangementet er der via Tværsektorielt samarbejde indgået aftale om bistand fra regionens Ledelsesakademi.

Målgruppen for arrangementet

Arbejdsgruppen ligger op til, at målgruppen for dagen er de psykiatriske samordningsfora, relevante implementeringsgrupper, almen praksis og øvrige interesserede fagpersoner. Det vil sige, at der indbydes bredt ud til arrangementet så flest muligt interesserede får invitation til at deltage i den første del, der har fokus på introduktion, inspiration og erfaringsoplæg. Den anden del har fokus på implementeringsdrøftelser i de lokale PSOF'er og implementeringsgrupper.

Program

Formandskabet for Følgegruppen for forebyggelse er vært og byder dermed velkommen, hvorefter Formandskabet for arbejdsgruppen præsenterer det centrale indhold i forløbsprogrammet for mennesker med depression.

Herefter følger tre inspirationsoplæg med eksempler på, hvordan der kan tilrettelægges kommunale rehabiliteringstilbud for borgere med let og moderat depression. De valgte oplægsholdere er eksempler på den variation, der kan være i udformningen af gruppetilbud. Hvor det ene er et kommunalt tilbud primært baseret på psykoedukation målrettet borgere med depression er det andet et bredere tilbud til borgere med stress og/eller depression hvor naturens gavnlige effekt på krop og psyke er omdrejningspunktet for tilbuddet. Dermed afspejler oplæggene også de forskelle, der kan være kommunerne imellem i forhold til patientvolumen og løsning af intervention. Det tredje oplæg tager afsæt i hvorledes sundhed og arbejdsmarkedet kan give hinanden følgeskab i opgaveløsningen på dette område.

De sidste to erfaringsoplæg tager udgangspunkt i det arbejdsmarkedsrelaterede perspektiv for målgruppen med afsæt i de erfaringer, der har været kommunalt og regionalt i forhold til det sønderjyske forløbsprogram for voksne med depression og angst. Erfaringer der også har dannet afsæt for introduktionen af den koordinerende kontaktperson i det syddanske forløbsprogram for mennesker med depression.

Efter oplæggene følger en workshopdel, hvor en ledelseskonsulent fra regionens Ledelsesakademi introducerer til de lokale PSOF implementeringsdrøftelser.

Virtuelt arrangement med lokal fysisk fremmøde

På baggrund af corona-situationen vurderer arbejdsgruppen, at der til juni stadig kan være en vis risiko ved at samle en stor gruppe sundhedsmedarbejdere fysisk på tværs af sektorer. Desuden er der set en række lokale corona-udbrud og deraf følgende lokale nedlukninger, ligesom der er stor variation i kommunernes restriktioner i forhold til deltagelse i fysiske arrangementer. Derfor planlægger arbejdsgruppen sammen med Ledelsesakademiet at afholde et virtuelt temaarrangement, men hvor man forhåbentligt kan mødes fysisk i sit lokale PSOF. Første del af programmet er en række

informations-, inspirations- og erfaringsoplæg og de kan følges virtuelt. Herefter følger anden del af arrangementet, hvor der lægges op til workshops med lokale PSOF implementeringsdrøftelser. For de lokale PSOF drøftelser vil det i særdeleshed være at foretrække at disse kan ske i lokale fysiske mødefora. Er det ikke muligt pga. corona-hensyn, vil der også kunne anvendes virtuelle grupperum til denne del af arrangementet. Det regionale Ledelsesakademi forestår også planlægningen af den virtuelle del, herunder mulighed for at optage oplæg på forhånd for at styrke den tekniske kvalitet.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- At udkast til fælles temaarrangement godkendes med henblik på, at arbejdsgruppen i samarbejde med regionens Ledelsesakademi kan udarbejde endeligt program til udsendelse til relevante aktører og videre praktisk planlægning af arrangementet.

Beslutning

På mødet drøftede følgegruppens medlemmer den opgave, det bliver, at implementere forløbsprogrammet. Implementeringen kommer til at kræve tværgående fokus, og følgegruppen vil derfor opfordre implementeringsgrupperne til at nedsætte lokale arbejdsgrupper på tværs af forebyggelse og uddannelse & arbejdsmarked, så bred implementering sikres.

Beslutning: Kick off programmet blev godkendt, med bemærkning om, at der efterspørges en oversigt over de tilbud, der er til målgruppen i kommunalt regi. Derudover efterspørger følgegruppemedlemmerne, om der på kick off er afsat tid til, at de lokale grupper kan lave de første indledende drøftelser om, hvorledes opgaven med implementeringen sikres lokalt.

Bilag

Bilag 9_Program for fælles temaarrangement for forløbsprogram for depression.docx

Punkt 5: Igangsættelse af forløbsprogram for mennesker med ryglidelser 13.55 – 14.00

Det Administrative Kontaktforum godkendte den 25. januar 2018 en overordnet tids- og procesplan for arbejdet med de resterende forløbsprogrammer i Syddanmark, indbefattet en revidering af forløbsprogrammet fra 2010 vedrørende kronisk ryg sygdom. Arbejdet med revidering af rygforløbsprogrammet har afventet, at arbejdsgruppen for nye rammer for kronisk sygdom får afsluttet sit arbejde med forløbsprogrammet for mennesker med depression. Arbejdsgruppen afholder et fælles temaarrangement d. 4. juni om depressionsforløbsprogrammet. Herefter kan arbejdsgruppen påbegynde en revidering af forløbsprogrammet for ryg området.

Der er sket udpegning af arbejdsgruppemedlemmer til revidering af rygforløbsprogrammet, hvor der blandt andet er regional repræsentation fra Rygcenter Syddanmark og en kommunal repræsentant med praksisviden fra rygområdet. For at sikre, at forløbsprogrammet også inkluderer et stærkt arbejdsmarkeds perspektiv, er der desuden udpeget en kommunal jobcenterleder til arbejdsgruppen.

Formandskabet og sekretariatet for arbejdsgruppen har d. 14. april 2021 holdt et indledende møde. Her blev det besluttet, at der indledningsvis fokuseres på at få afdækket opgavens omfang, indbefattet en nærmere afgrænsning af målgruppen for det tværsektorielle rygforløbsprogram dertil at sikre koordinering i forhold til øvrige tværsektorielle indsatser på rygområdet. Denne afdækning initierer sekretariatet i samarbejde med relevante aktører på rygområdet frem til arbejdsgruppen samles til opstart august 2021. Herefter udarbejdes et oplæg til en tids- og procesplan, der forelægges Følgegruppen for forebyggelse og efterfølgende Det Administrative Kontaktforum. Formandskabet for arbejdsgruppen ønsker at tilrettelægge en proces, hvor der undervejs sikres ejerskab for det reviderede rygforløbsprogram hos de sektorer, der kan opleve ændringer som følge af rygforløbsprogrammet.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- tager orienteringen til efterretning med henblik på videre orientering til Det Administrative Kontaktforum.

Beslutning

Igangsættelse af forløbsprogram for mennesker med ryglidelser blev drøftet, herunder om det er det rette tidspunkt at igangsætte arbejdet med forløbsprogrammet for mennesker med ryglidelser. En af årsagerne til denne bekymring er, at det er svært at afsætte ressourcer i andre sammenhænge og derfor kan det også blive det her. Derudover igangsættes der et forskningsprojekt vedr. muskel-skeletlidelser, hvis resultater kan få betydning for forløbsprogrammet. Dertil nævnes, at smerteproblematik fylder meget for målgruppen, og netop denne del er en selvstændig del af føromtalt forskningsprojekt, og det vil være relevant for den kommende arbejdsgruppe at orientere sig i forskningsprojektets resultater, samt andre resultater, f.eks. ”Borgerens vej igennem systemet”.

Beslutning: Idet forløbsprogram for mennesker med ryglidelser har været udsat en gang, igangsættes arbejdet med forløbsprogrammet nu. Der opfordres til, at ovenfor nævnte forskningsprojekt medtænkes i det videre arbejde. Følgegruppen opfordrer til at indtænke repræsentanter fra uddannelse- og arbejdsmarkedsområderne, da borgere med ryglidelser er velkendte i disse regi. Derudover opfordres til, at implementeringsgrupperne går på tværs, når forløbsprogrammet skal implementeres.

Punkt 6: Pause indtil kl. 14.10.

Punkt 7: Resultater fra pilotundersøgelsen i SOF-Lillebælt vedr. VBA henvisninger 14.10 – 14.25

På møde i Følgegruppen for Forebyggelse den 11. august 2020 blev det besluttet at etablere en ensartet dataregistrering i kommunerne af de mange henvisninger til rygestop fra sygehusene til kommunerne i Syddanmark. Dette med henblik på at sikre de mest effektive forløb på tværs af sektorer og fastholde et fælles fokus på tobaksforebyggelse i det tværsektorielle samarbejde, jf. de politiske målsætninger i Sundhedsaftalen 2019-2023.

Følgegruppen besluttede at starte med en pilotafprøvning i regi af SOF-Lillebælt i en afgrænset periode. Dette blev igangsat i samarbejde med SOF-Lillebælt i perioden 11. januar til 5. februar 2021.

Resultaterne fra pilotregistreringen i SLB-optageområdet forelægges her (bilag 11). Dertil benævnes ligeledes resultater fra de fire sønderjyske kommuner, som allerede foretager en registrering af, hvordan der følges op på henvisningerne fra SHS. Se det samlede materiale i bilag 11. De deltagende kommuner er orienteret om resultaterne.

Opsummering af undersøgelsens resultater: I gældende periode modtog kommunerne i SLB-optageområdet 128 henvisninger. Heraf sagde 46 % ja tak til et rygestopforløb (3 % af disse modtog besked via e-boks), mens 39 % ikke reagerede (90 % af disse modtog besked via e-boks). Det ses tydeligt at den telefoniske kontakt bidrager til flest borgere i kommunale rygestopforløb.

Næste skridt i tobaksindsatsen

I notatet (bilag 11 s. 5) beskrives ligeledes et forslag til den videre proces for brug af registreringer og dataindsamling. Formålet med at indsamle disse oplysninger er at fastholde (og øge) antallet af både henvisninger og antallet af borgere i rygestopforløb. Indsamlingen af data kan ligeledes bruges til at synliggøre og eventuelt forbedre det tværsektorielle samarbejde om henvisninger.

Sygehusene har gavn af tallene for at give en forsikring om at der følges op på de henvisninger, der bliver sendt ud, ligesom kommunerne kan have interesse i at følge deres kontaktform, henvisningskilder og antal rygestopforløb.

Det foreslås, at data følges over et år eller to, hvorefter Følgegruppen for Forebyggelse igen tager stilling til om det skal fortsætte.

Denne eventuelt kommende registrering er ikke overlappende med Rygestopbasen, da borgerne først registreres heri såfremt de siger ja tak til et rygestopforløb og dertil samtykker til at registrere data i Rygestopbasen.

Indstilling:

Det indstilles, at Følgegruppen for Forebyggelse

- Tager pilotundersøgelsens resultater til efterretning
- godkender at en kommende registrering skal foregå som forelagt i notatet
- drøfter den løbende opfølgning i tværsektorielt regi jf. procesplanen i notatet

Beslutning

Pilotundersøgelsen vedr. VBA i SOF Lillebælt viste, at borgere, der kontaktes telefonisk af kommunen, efter at være blevet henvist til rygestopforløb af sygehuset, har signifikant større chance for at tage imod et rygestoptilbud, end borgere, der kontaktes via e-boks.

De kommuner, der deltog i pilotundersøgelsen, har været positive overfor undersøgelsen, og har også kunnet bruge resultaterne i eget regi.

På Fyn er der allerede en aftale om, at kommunerne kontakter borgere telefonisk. Anne Jensen følger op på, om der allerede er tilsvarende data på Fyn, som i nærværende undersøgelse.

Beslutning: Følgegruppen beslutter, at skemaet, som er vedhæftet som bilag, fremsendes til de fire SOF'er, der bedes sende dem til rygestopkoordinatorer i kommunerne. Følgegruppen ønsker at se data hvert halve år, dvs. næste gang i november 2021.

Det pointeres, at det er væsentligt at opnå kendskab til, hvor kommunerne får henvisningen fra, da tilbagemeldingen f.eks. også kan bruges som dialogredskab i lokale KLU samarbejde.

Bilag

Bilag 10_Notat_undersøgelse VBA henvisninger - resultater.docx

Punkt 8: Børn som pårørende – ny regional indsats i tråd med B&U aftalen 14.25 – 14.35

Følgegruppen for Forebyggelse blev på møde i december 2020 præsenteret for en status på implementeringen af den tværsektorielle samarbejdsaftale om børn og unge (B&U-aftalen). Herunder blev den kommende regionale indsats, ”børn som pårørende”, drøftet. Det blev bl.a. godkendt at involvere repræsentanter fra eksisterende implementeringsgrupper under B&U-aftalen for at sikre den gode koordinering på tværs af sektorer.

På møde i Det Administrative Kontaktforum den 28. januar blev indsatsen ”børn som pårørende” ligeledes drøftet. Her blev der orienteret om, at der med dette arbejde dels arbejdes i regi af regionens budgetaftale for 2021, og dels i regi af den tværsektorielle samarbejdsaftale om børn og unge. I begge aftaler er der et ønske om at sætte fokus på snitflader og indsats i relation til børn og unge som pårørende. Det Administrative Kontaktforum godkendte, at arbejdet med børn og unge som pårørende i regi af regionens budgetaftale for 2021 følges i Følgegruppen for forebyggelse samt at arbejdet, før det sættes i gang, drøftes i regi af Følgegruppen for forebyggelse med henblik på at sikre en plan for, hvorledes arbejdet i den kommende arbejdsgruppe skal spille sammen med arbejdet i relation til de faglige forpligtelser i børne- og ungeaftalen.

Specialkonsulent, Alice Jepsen, vil på mødet orientere kort om arbejdet, herunder koblingen til børne- og ungeaftalen.

Indstilling:

Det indstilles at Følgegruppen for Forebyggelse

- Tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Alice Skaarup Jepsen, projektleder for Børn- og Ungeaftalen, redegjorde på mødet for indsatsen ”Børn som pårørende”. Regionsrådet har fokus på Børn og Unge som pårørende, og der er nedsat en regional arbejdsgruppe, der skal afdække arbejdet med området – i første omgang i regionalt regi, hvor der er gode erfaringer med indsats for målgruppen i psykiatrien. Når den regionale afdækning er lavet, udvides fokus til andre sektorer/partnere, f.eks. almen praksis, kommuner og frivillige. Følgegruppens kommunale medlemmer påpegede på mødet, at der i alle kommuner er tilbud til børn som pårørende, og ser frem til at blive inviteret ind i samarbejdet.

Beslutning: Følgegruppen tager orienteringen til efterretning, og planlægger at invitere Alice Skaarup Jepsen til en status sidst på året når arbejdet er kommet mere igang.

Bilag

Bilag 11_Kommissorium_Godkendt af Direktionen 18.januar2021.pdf

Punkt 9: Midtvejsstatus Sundhedsaftalen kl. 14.35 - 15.05

På møde i DAK d. 4. marts blev processen omkring tidsplanen for udarbejdelse af midtvejsstatus for Sundhedsaftalen godkendt. Midtvejsstatusen er lovbestemt i bekendtgørelsen for Sundhedskordinationsudvalget og er et produkt, der skal leveres til Sundhedsstyrelsen senest d. 1. juli 2021, og det primære formål er at afrapportere på, hvordan det går med målopfyldelsen i Sundhedsaftalen.

For at opnå et fyldestgørende billede af arbejdet med Sundhedsaftalen, bliver alle følgegrupper samt SOF'er bedt om at komme med input til midtvejsstatusen.

På grund af tids- og procesplanen for midtvejsstatusen, er der vedhæftet et forslag til følgegruppens kommentarer til midtvejsstatus.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- Drøfter og godkender følgegruppens bidrag til midtvejsstatus

Beslutning

Udkast til følgegruppens input til Midtvejsstatus vedr. Sundhedsaftalen blev drøftet. Følgegruppemedlemmerne påpegede, at arbejdet med Covid-19 relaterede opgaver har medført, at nogle af indsatserne i aftalen er blevet udsat. Derudover har det været svært at besætte alle poster til arbejdsgrupper, f.eks. er der endnu ikke fundet en kommunal medformand til arbejdsgruppen vedr. udarbejdelse af samarbejdsaftale for børn og unge med overvægt og overvægtige gravide, hvorfor dette arbejde endnu ikke er igangsat. Derfor er det svært at se, at vi kan nå at opfylde de politiske målsætninger, der er fremført i Sundhedsaftalen.

Sundhedsprofildata kommer sent i Sundhedsaftaleperioden, hvorfor Følgegruppen må læne sig op ad andre undersøgelses resultater undervejs i perioder, indtil Sundhedsprofildata kommer, forventeligt primo 2022.

Der pågik en drøftelse af det ressourcetræk, det er, at deltage i flere grupper i regi af Sundhedsaftalen. Følgegruppens medlemmer er dog enige om, at sikring af repræsentanter på tværs af grupper er væsentligt, for bl.a. at sikre overlevering af beslutninger, hvorfor fordele opvejer ulemper.

Derudover bakkede følgegruppen op om, at det vil være hensigtsmæssigt med en mere direkte konneks mellem følgegrupper og implementeringsgrupper.

Beslutning: Følgegruppens input til Midtvejsstatus indarbejdes det forelagte udkast, inden det sendes til Koordinationsgruppen.

Bilag

Bilag 12_Udkast til bemærkninger til midtvejsstatus.docx

Punkt 10: Drøftelse af Fødeplanen 15.05 – 15.20

Der er udarbejdet forslag til ny fødeplan for Region Syddanmark. Fødeplanen er udarbejdet på baggrund af Sundhedsstyrelsens anbefalinger til svangreomsorgen samt Danske Regioners udspil ”Godt fra Start”. Der ønskes en drøftelse omkring særligt de indsatser der har et tværsektorielt perspektiv.

Baseret på Sundhedsstyrelsens høringsudkast til ”Retningslinjer for svangreomsorgen” igangsatte Region Syddanmark i juni 2020 et arbejde med en ny fødeplan. Som en del af dette arbejde er der nedsat en arbejdsgruppe i regi af fødeplansudvalget. Arbejdsgruppen udarbejder forslag til indsatser mm., som derefter drøftes i fødeplansudvalget. Fødeplansudvalget er bredt repræsenteret med repræsentanter fra fødestederne (chefjordemødre og gyn/obs læger), læger fra børneafdelingerne, kommunale sundhedsplejersker, kommunal myndighedsrepræsentant, interesseorganisationen ”forældre og fødsel” samt almen praksis.

Arbejdsgruppen består af chefjordemødre samt obstetriske/ gynækologiske ledende overlæger og professor. Ad hoc har kommunale sundhedsplejersker samt repræsentant fra almen praksis deltaget i arbejdsgruppemøderne.

Derudover har der i processen været afholdt møde med følgegruppen for forebyggelse, SydKIP, Koncernledelsesforum samt regionens sundhedsudvalg med henblik på at få deres inputs til den nye fødeplan. Regionsrådet havde den 25. januar 2021 en temadrøftelse af udkast til den nye fødeplan.

Som et indledende arbejde til den nye fødeplan er samtlige anbefalinger (Sundhedsstyrelsens høringsudkast) blevet holdt op imod den nuværende praksis på Region Syddanmarks fødesteder. Denne analyse viser, at Region Syddanmark på en lang række punkter allerede i dag, med den nuværende fødeplan, lever op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Dog er der også anbefalinger, som vi i dag ikke lever op til og indsatser, som kan gøres bedre.

Region Syddanmarks nye fødeplan bygger videre på de gode tiltag, der i dag allerede er implementeret på fødestederne. Derudover beskrives nye tiltag, der har til hensigt at favne de anbefalinger, som Sundhedsstyrelsen har beskrevet, og som er nye i forhold til regionens nuværende praksis.

De anbefalinger der er beskrevet i den nye fødeplan holder sig inden for de anbefalinger som Sundhedsstyrelsen har beskrevet. Der er således ikke, i forhold til det tværsektorielle samarbejde udarbejdet anbefalinger, som er mere vidtrækkende end det Sundhedsstyrelsen anbefaler.

Vedlagt er det foreløbige udkast til Region Syddanmarks nye fødeplan, hvor særligt indsatsområde 2 ” Patientforløb i et tværfagligt og tværsektorielt perspektiv”, der ønskes drøftet. Under dette indsatsområde er der beskrevet indsatser inden for følgende områder:

1.Sundhedsfremme og forebyggelse på tværs af fagligheder og sektorer

Under denne indsats fremgår følgende anbefaling:

”Det anbefales derfor, at regionen, kommunerne og almen praksis indgår en aftale om nedsættelse af en tværsektoriel ”Sund.dk” arbejdsgruppe, som skal se på, hvordan et overblikks billede kan understøttes og dermed sikre, at familierne kan drage nytte af de sundhedsfremmende og forebyggende tilbud der er. Overblikket bør ikke begrænses til fysisk sundhedsfremme, men også til det psykiske, sociale og i nogle tilfælde det økonomiske område, som kan have betydning for familiens samlede trivsel.”

2. Lokale fællesskaber

Under denne indsats fremgår følgende anbefaling:

”Det anbefales, at hvert sygehus i samarbejde med de omkringliggende kommuner undersøger muligheder for etablering af kontorfællesskaber og etablering af fælles ad hoc teams. Hertil bør der etableres mulighed for, at jordemoderen kan

deltage fysisk eller virtuelt, når sundhedsplejersken i graviditeten foretager hjemmebesøg ved familier med særlige behov.”

3. Samarbejdsaftaler

Under denne indsats fremgår følgende anbefaling:

”Det anbefales, at Fødeplansudvalget i samarbejde med Følgegruppen for Forebyggelse én gang årligt drøfter samarbejdsaftalerne på området.”

4. Regionsdækkende partnerskab med Mødrehjælpen

Denne indsats er fortsat under udarbejdelse.

Sygeplejefaglig direktør på Sygehus Sønderjylland og formand for Fødeplansudvalget, Eva Nielsen, vil på mødet uddybe arbejdet med den nye fødeplan.

Den videre proces

Det er forventningen, at forslag til ny fødeplan sendes i høring ultimo august 2021

Forslag til endelig fødeplan forventes at fremlægges til endelig godkendelse i regionsrådet december 2021.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- drøfter det vedhæftede udkast til Fødeplanen

Beslutning

Eva Nielsen, sygeplejefaglig direktør på Sygehus Sønderjylland og formand for Fødeplansudvalget, uddybede på mødet arbejdet med den nye fødeplan.

I forhold til at sikre sundhedsfremme og forebyggelse på tværs af fagligheder og sektorer, efterspurgte arbejdsgruppen et overblik over de tilbud, der findes i kommunerne til gravide og nye familier. Der er enighed om, at et sådant overblik bør etableres på en eksisterende platform (Sundhed.dk), for at sikre ensartethed, og at overblik samles ét sted.

Lokale fællesskaber blev drøftet. Der er gode erfaringer med at lave fælles besøg hos en ny familie (sundhedsplejerske og jordemor besøger familien sammen), men da det kan være ressourcetungt at lave fælles besøg, anbefaler Fødeplansudvalget, at jordemor kan deltage virtuelt, når sundhedsplejersken er på besøg hos familier.

Fødeplansudvalget vil gerne drøfte igangværende samarbejdsaftaler med Følgegruppen en gang årligt (Samarbejdsaftale om gravide med et risikoforbrug af rusmidler og alkohol i regi af familieambulatoriet PLUS samt Aftalen om sårbare gravide). Følgegruppen spurgte ind til arbejdet med Ammepolitikken, da den skal revideres. Revidering af denne ligger i regi af Fødeplansudvalget, der vil udarbejde et udkast til kommissorium, der forelægges Følgegruppen på et kommende møde i 2021.

Afslutningsvis blev et regionsdækkende samarbejde med Mødrehjælpen drøftet. Følgegruppen opfordrede til at tænke andre relevante aktører ind end kun Mødrehjælpen, med opmærksomhed på, at der ønskes et ensartet tilbud på tværs af regionen, der kan forpligte samarbejdspartnere.

Beslutning: Udkast til kommissorium til revidering af Ammepolitikken forelægges Følgegruppen for Forebyggelse på et kommende møde i 2021.

Igangværende samarbejdsaftaler drøftes med Fødeplansudvalget en gang om året.

Bilag

Bilag 13_Fødeplan_080421.pdf

Punkt 11: Skriftlige orienteringer 15.10 – 15.20 (udgår pga. tidsmangel)

Status på Partnerskabet ABC for mental sundhed

I december 2020 anbefalede Sundhedskoordinationsudvalget at alle kommuner og regionen tilsluttede sig partnerskabet ABC for mental sundhed, og som det blev foreslået i Følgegruppen, blev partnerskabet ligeledes drøftet på møde i kommunekontaktudvalget den 12. marts, hvor direktør for Statens Institut for Folkesundhed og formand for Vidensråd for Forebyggelse, Morten Grønbæk, indledte punktet med et oplæg om mental sundhedsfremme. Drøftelsen efterfølgende har skabt fokus på området, og har medvirket at flere kommuner og regionen nu er tilsluttet det nationale partnerskab.

Det nationale partnerskab oplyser at 18 kommuner har tilsluttet sig partnerskabet pr. april 2021. Nordfyns Kommune har givet tilsagn om, at de vil tilslutte sig og det bliver behandlet politisk i maj måned. Det nationale partnerskab har været i dialog med Billund Kommune, men mangler status for selve tilslutningen. Det nationale partnerskab har endnu ikke været i dialog med Kerteminde og Langeland kommuner.

Regionens bidrag til partnerskabet er at udarbejde et projekt med inspiration i Røgfri Fremtid / Røgfri Ungdomsuddannelser, og det forventes, at der kobles en fælles projektleder på.

I regi af det regionale budget fra 2019 er der pågået et samarbejde med Statens Institut for Folkesundhed vedr. en analyse af 'Mental sundhed blandt børn og unge i Region Syddanmark'. Analysen har til formål at undersøge:

- Forekomst af og udviklingen i psykisk sygdom og mental sundhed blandt børn og unge i Region Syddanmark.
- Årsager til udviklingen og forklaringsmodeller på baggrund af desk research.
- Karakteristika ved unge med dårlig mental sundhed blandt børn og unge i Region Syddanmark.
- De unges perspektiver på trivsel og mental sundhed.
- Relevante danske indsatser med henblik på at kunne iværksætte forebyggende indsatser.

Undersøgelsen er sammensat af en kvantitativ- og kvalitativdel. Til den kvantitative analyse er der anvendt data fra flere forskellige eksisterende datakilder; herunder Den Nationale Sundhedsprofil, Ungdomsprofilen, samt forskellige registre data. Til den kvalitative del, er der foretaget interview med flere eksperter, praktikere og børn og unge. Rapporten offentliggøres 11. maj

Aftalerne om sårbare gravide

Det blev aftalt/godkendt, at der skulle tages stilling til aftalerne primo 2021. Dette udskydes til der er mindre pres på følgegruppens andre opgaver. Aftaler om sårbare gravide er implementeret og lever ude i praksis.

Orientering om afholdelse af konference om børn og unge med overvægt

Afdelingen for Tværsektorielt Samarbejde har med udgangspunkt i et kommunalt ønske planlagt en konference om børn og unge med overvægt sammen med en tværfaglig og tværsektoriel arbejdsgruppe. Konferencen afholdes den 22. september 2021.

Målgruppen for konferencen er alle, der arbejder med børn og unge i Syddanmark, men særligt for dem, der arbejder med, eller har interesse for, børn og unge med overvægt. Det kan være

- Sundhedsplejerske, diætist, sygeplejerske, terapeut, socialrådgiver eller psykolog
- Lærer, pædagog, socialrådgiver, konsulent på børn og unge området eller familiekonsulent
- Læge i almen praksis eller på et sygehus

- Chef, konsulent eller planlægger på sundheds eller socialområdet
- Medarbejdere i private organisationer, der arbejder med børn og unge

Følgegruppens medlemmer anmodes om at formidle invitationen (vedhæftet) videre til relevante fora.

Status på Sundhedsprofil undersøgelsen

Svarprocenten i Region Syddanmark ligger på 56 %, hvilket er samme niveau som på tilsvarende tidspunkt i dataindsamlingen i 2017. I 2017 opnåede Region Syddanmark en svarprocent på 68 %, så vi håber på at kunne opnå en lignende svarprocent i 2021. Region Syddanmark ligger med den højeste svarprocent sammenlignet med de øvrige regioner (se vedhæftede landkort med svarprocenter fordelt på regioner). Dette har været gældende gennem hele dataindsamlingsperioden.

Den sidste påmindelse blev sendt ud til borgerden den 19. april, så dataindsamling går nu ind i den sidste fase. Svarfrist er den 12. maj.

Der udsendes også en pressemeddelelse, som har særligt fokus på de unge mænd, da de er den målgruppe, der har regionens laveste svarprocent.

Indstilling:

Det indstilles at, Følgegruppen for Forebyggelse:

- Tager orienteringerne til efterretning

Beslutning

Skriftlige orienteringer blev taget til efterretning.

Angående ABC for mental sundhed blev det pointeret, at Billund Kommune har drøftet det politisk på et temamøde med Byrådet. Der er efterfølgende sat gang i en prøvehandling sammen med Ungeafdelingen, hvor resultaterne bliver retningsgivende for et evt. partnerskab. Beslutning træffes 2. halvår 2021.

Bilag

Bilag 14_ Invitation til konference om overvægt hos børn og unge.pdf

Bilag 15_kort_sundhedsprofilen_09.04.21.png

Punkt 12: Punkter til kommende møder kl. 15.20 – 15.25

- Monitorering af forløbsprogrammerne
- Temadrøftelse om arbejdet på overvægtsområdet
- Sundhedsprofilen
- Status Hjertesyd
- Status Røgfri Fremtid

Beslutning

På baggrund af Følgegruppens drøftelser og beslutninger blev yderligere punkter tilføjet til listen over punkter til kommende møder:

- Monitorering af forløbsprogrammer
- Temadrøftelse om arbejdet på overvægtsområdet
- Sundhedsprofilen
- Status HjerteSyd
- Status Røgfri Fremtid
- ABC for Mental Sundhed
- Kommissorie for Ammepolitikken
- Status for Samarbejdsaftale om gravide med et risikoforbrug af rusmidler og alkohol i regi af Familieambulatoriet PLUS samt Aftalen om sårbare gravide
- Rammeaftalen for infektionshygiejnisk rådgivning fra sygehuse til kommuner

Punkt 13: Eventuelt 15.25 – 15.30

Næste møde

18. august 2021 kl. 13.00 til 15.30 – *forhåbentlig med fysisk fremmøde.*

Beslutning

Der efterspørges en vekselvirkning mellem fysiske vs. virtuelle møder, med en opmærksomhed på, hvilke emner, der egner sig godt til hhv. den ene og den anden slags møder. Følgegruppen regner med fremadrettet at kunne mødes fysisk to gange om året, og derudover afholde møderne virtuelt. Næstkommende møde (18/8 2021) afholdes som udgangspunkt fysisk, ligeledes november-mødet.